

Ei Hollywoodille, kyllä totuudelle

Dheepan voitti Kultaisen palmun Cannesissa, mutta ohjaaja Jacques Audiard haukkuu elokuvan nimen

Veli-Pekka Lehtonen HS

Cannes

ONKO Hollywood elokuvantekijän taivas? Ei ainakaan ohjaaja Jacques Audiardin mielestä.

"Isoja elokuvia tekevät joutuvat siellä osaksi systeemiä, jossa on vaarana vapauden menettäminen", Audiard sanoo.

"Poikkeuksia toki on, kuten Paul Thomas Anderson. Minä olen onnellinen asemassani nyt. Yhdysvaltoihin työn perässä lähteminen ei houkuta. Britanniassa ja Saksassa haluaisin kyllä tehdä elokuvia", Audiard sanoo.

Hän on ranskalaisen nykyelokuvan tärkeimpiä ohjaajia, joka kohta saa kertoa lisää elokuvosalaisuuksistaan.

RANSKALAISESTA, 62-vuotiaasta Audiardista tuli viimeistään toukokuun lopussa kansainvälisen elokuvan kärkinimi, kun hän voitti elokuvallaan *Dheepan* Cannesin pääpalkinnon, Kultaisen palmun. Aiemmin kultapalmun ovat pokanneet muun muassa Akira Kurosawa, Martin Scorsese ja Quentin Tarantino.

Dheepan on kertomus aseensa laskevasta tamilipakolaisesta, joka valeperheen turvin pääsee pakolaisena Ranskaan. Valeperhe kohtaa uusia ongelmia, kun he joutuvat asumaan huumerikollisten hallitsemassa lähiössä.

"Ranskassa elokuvasta tulee heti poliittinen, jos henkilöahmo on maahanmuuttaja."

Jacques Audiard

AUDIARD ISTUU pienen kansainvälisen toimittajaryhmän haastateltavana mukanaan tuttu tavaramerkkinsä, lierihattu. Hän on nakannut hatun viereensä sohvalle. Ollaan cannesilaisen kerrostalon kattohuoneistossa.

"Halusimme alun perin kertoa maahanmuuttajasta, joka on todella muukalainen. Joka tulee kaukaa, maasta jota ei tunneta, ja joka ei puhu ranskaa."

Audiard huomauttaa, että elokuvaa tehdessä hanke muuttui. Sisältö vaikutti muotoon.

"Ymmärsin että tiukka rajaus ja ajot kameran kanssa eivät sopeutuneet tähän tarinaan."

Jotain jäi kuitenkin hampaankoloon. Audiard vaikuttaa tyytyväiseltään elokuvaansa, mutta sanoo yllättäen, että sille annettiin kiireessä kovin huono nimi.

Jesuthasan Antonyhasan näyttelää tamilipakolaista Dheepanissa. Illayalnl roolissa on Claudine Vinasithamby.

Rakkautta & Anarkiaa

"En pidä elokuvan nimestä. Joku nimi oli pakko olla, kun elokuvaa tarjottiin Cannesin ohjelmistoon", Audiard valittaa. Nimen keksiminen oli hänestä tavaton epäonnistuminen.

Audiard korjaa hatun paikkaa, ettei päähine jää selän taan ruttuun. "Sain monta tosi huonoa ehdotusta. Tämä oli paras."

Suomessa elokuva tulee ensi-iltaan loppuvuodesta.

AUDIARDIN kuuluisin elokuva on vankilakuvauus vuodelta 2008, joka tunnetaan nimellä *Profeetta*. Kun sydän lakkaa lyömästä valmistui vuonna 2005. Kolme vuotta sitten nähtiin *Luihin ja ytimiin*.

Elokuvan nimellä on paljonkin väliä, jos ja kun tekijä suhtautuu tekemisiinsä vakavasti, intohimolla. Audiard hakee elokuviinsa todellisuuden tuntua. Cannesissa hän kuitenkin totesi, että *Dheepan* ei ole poliittinen. Mitä hän sillä oikein tarkoitti?

"Ranskassa elokuvasta tulee heti poliittinen, jos henkilöahmo on maahanmuuttaja tai aiheena ovat tapahtumat Pariisin lähiössä", Audiard pohtii.

Hänen mielestään *Dheepanin* poliittisuus on muualla.

"Poliittista on se, että tässä elokuvassa puhutaan tamilia ja näyttelijöiksi on otettu väkeä, joilla ei ole kokemusta", Audiard sanoo. "Olimme voineet myös palkata oikeita tamilinäyttelijöi-

Jacques Audiard

tä ja näyttää köyhyyden runoutena."

Audiardin elokuvissa on omaperäistä hohdetta: katujen elämä yhdistyy romantiikkaan, jän-

nitys love storyyn. Joku salaisuus hänellä pitää olla.

Ehkä se liittyy kokonaisvaltaiseen elokuvaymmärrykseen. Hän aloitti leikkaajana, siirtyi käsikirjoittajaksi ja ryhtyi ohjaajaksi nelikymppisenä.

KYSYTÄÄN asiaa ohjaajan työkeiverilta. Audiardin yhteistyökumppani on Thomas Bidegain, joka on kirjoittanut sekä *Profeetta*, *Dheepania* että *Luihin ja ytimiin*-elokuvaa.

"Jacques on opettanut minua ajattelemaan ensin elokuvaa, sitten vasta tarinaa."

Että millainen on sankari, mikä on lajityyppi, mihin elokuva osuu elokuvan kartalle, millaisia kuvia tarina tuottaa, Bidegain luettelee.

"Sitä kautta syntyy laatikko, jonka sisälle idea joko sopii tai ei", Bidegain kertoo Audiardilta

oppimastaan. Hän kertoo saaneensa tältä myös kolme neuvoa ohjaamiseen.

"Yksi ohje oli että en ota keittäni Jacquesin työryhmästä omaani."

Kahta muuta neuvoa Bidegain ei suostu paljastamaan.

PALATAANPA Audiardin itsensä luokse. Hän on ihmeissään. Ensin hän väittää ettei tiedä mitään antamastaan ohjausneuvoista.

"Olimme kai vain juopottelemassa", Audiard nauraa.

Sitten hän miettii tarkemmin. "Ehkä neuvoin vain laittamaan filmin kameraan. Ja soittamaan joka päivä äidille."

► *Dheepan* tänään pe 18.30 Bio Rexissä R&A:ssa. Ensi-ilta teattereissa 23. lokakuuta. Haastattelu on tehty Cannesin elokuvajuhlilla toukokuussa.

Rakkautta & Anarkiaa -festivaali numeroina

Festivaalin 11 päivään mahtuu 510 näytöstä ja tapahtumaa

HELSINGIN SANOMAT pyysi Rakkautta & Anarkiaa-festivaalin tiedottajan **Janne Sundqvistin** esittelemään tämänvuotisen festivaalin numeroina. Nyt paljastuu, että esimerkiksi elokuvia esitetään 48 121 minuutin verran.

- 28. festivaali.
- 27 kävijäennätystä.
- 12 elokuvateatteria.
- 19 elokuvastudioa.
- 48 121 minuuttia elokuvia.
- 510 näytöstä ja tapahtumaa.

- 190 pitkää elokuvaa.
- 180 lyhytelokuvaa.
- 5 elokuvaa filmiltä.
- 1 elokuva säestyksellä.
- 1 3D-elokuva.
- 153 kansainvälistä vierasta.
- 118 Q&A-tilaisuutta.
- 60 000 kävijää.
- 204 vapaaehtoista.
- 978 akkreditoitunutta toimittajaa tai vierasta.
- 58 työntekijää, joista 3 ympäri vuoden.
- 999,3 litraa R&A-olutta.

- 2 458 pulloa R&A-olutta.
- 180 litraa R&A-erikoisolutta hanatuotteena.
- 3 Game of Thrones -näyttelijää R&A-elokuvissa.
- 3 päiväkirjaelokuvaa.
- 2 elokuvaa näyttelijöiltä Kristen Wiig, Paul Dano, Rachel Weisz, Jesse Eisenberg, Tim Roth, Elizabeth Moss, Léa Seydoux, Catherine Deneuve, Isabelle Huppert.